

Š i f r a u č e n c a :

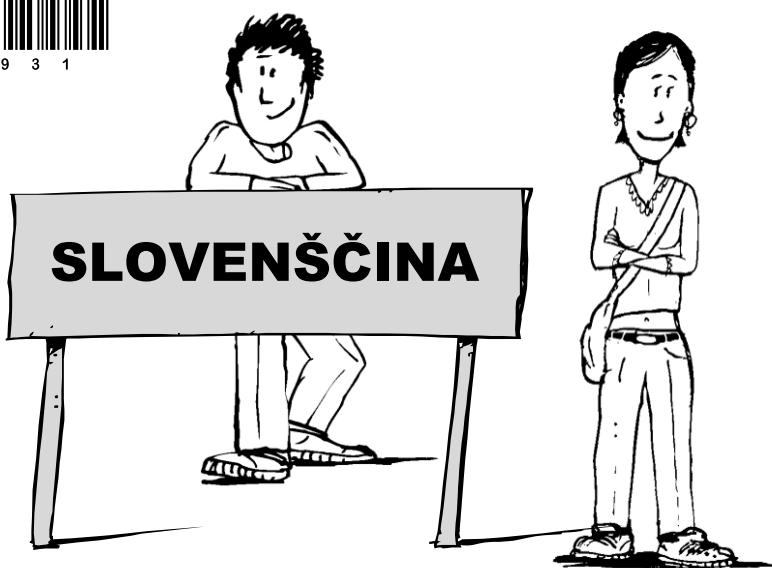
Državni izpitni center

N 1 7 1 1 0 9 3 1

9.

razred

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

v 9. razredu v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Četrtek, 4. maj 2017 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo, na kateri sta besedili 1 in 2. Nato pazljivo preberi navodilo posamezne naloge in jo reši. Pri reševanju nalog v prvem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 1.

Pri reševanju nalog v drugem delu preizkusa si pomagaj z besedilom 2.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo in v skladu s pravopisnimi pravili. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Ta preizkus ima 16 strani, od tega 2 prazni.

N 1 7 1 1 0 9 3 1 0 2

N 1 7 1 1 0 9 3 1 0 3

3/16

PRILOGA

1

Besedilo 1

Jasna Merku: Recept za lepilo in okrasni papir

Nekoč so si umetniki sami pripravljali barve in lepila, danes jih kupujemo že pripravljene, zato so stari postopki manj poznani. Med enostavnnejše in zelo stare spada priprava lepila iz moke. Potrebujemo zelo preproste primesi, ki jih gotovo ima vsak od nas vedno doma: ponev (katere vsebina se ne sprime dna), moko, vodo, tekoče milo in leseno žlico. V ponev damo en kozarec moke in pet kozarcev vode, zmes pazljivo premešamo, da bo gladka: postavimo na ogenj in pozorno mešamo z leseno žlico, dokler ne zavre. Tedaj zmes odstavimo z ognja in dodamo še žlico tekočega mila, da bo bolj gladka in se bo kasneje barva lažje spojila. Tako pripravljeno lepilo ohladimo, nato pa ga lahko uporabimo.

Podobno lahko lepilo pripravimo, če namesto moke uporabimo škrob. V tem primeru razredčimo škrob z vodo, v razmerju 1 : 9.

Pripravljeno lepilo je primerno tudi za izdelovanje motivov na gladkem trpežnem papirju. Dovolj bo, da mu dodamo nekaj tempere, akrila ali tuša. Lepilo in barvo dobro premešamo. Več barve dodamo, tem bolj intenzivna bo, paziti pa moramo, da bo dovolj lepila, sicer se bo naš izdelek prehitro posušil. Z mešanico lepila in barve s čopičem premažemo gladek papir. Nato posežemo na površino z uporabo vilic, glavnika, lahko tudi s prsti, gobico ali drugimi sredstvi, ki puščajo za sabo zanimive obrise. Prednost te tehnike je tudi v tem, da morebitne napake lahko sproti ponovno prekrijemo z barvo in lepilom ter jih popravimo.

Mešanica lepila in barve se počasi suši, zato je primerna tudi za monotype, za odtiskovanje s papirja, na katerem smo motiv ustvarili, na nov papir, na katerem se bo pojavila podoba v zrcalni sliki, obrnjena. Lahko pa poskusimo isti papir prepogniti na pol in prenesti podobo z ene polovice na drugo.

Bodite iznajdljivi in se poigrajte z različnimi možnostmi. Presenečeni boste nad rezultati.

(Prirejeno po: Jasna Merku, Recept za lepilo in okrasni papir. Galeb: mladinska revija, št. 6, letnik 54/februar, Zadruga Novi Matajur, Čedad 2008.)

Slovar:

primesi – snovi, ki so dodane/primešane glavni snovi

2

Besedilo 2

Janez Trdina

ŠKRAT

Med Bršlinom in Lastovčami se vzdiguje grič, na katerem raste hrastovina. Za visok, lep hrast sta se prepirala soseda, čigav je, in ker se nista mogla nikoli pogoditi, sta branila drug drugemu posekati ga. Od starosti se je hrast posušil in strohnel.

V duplo se je priselil škrat. Ta škrat je ljudem hudo nagajal. Usedel se je na vrh drevesa na najtanjšo vejico, ki ne bi bila držala niti vrane, pa jim je molil jezik in oponašal njih smeh in pogovor. Če so prišli k hrastu, jim je kazal polno rešeto cekinov in jih klical: »Pobirajte cekine!« Kmetje so pobrali cekine v žepe in malhe, ko pa so jih hoteli doma prešteti, so izvlekli iz žepov in malh namesto cekinov najgrše gosenice in žuželke.

Spomladi in jeseni jim je kričal: »Pojte sejat!« Tisti, ki so ga ubogali, pa niso nič pridelali. Drugo leto so rekli, ko jih je zopet klical, da naj sejejo: »Ti si hudoben, škrat, tebe ne bomo nikoli več poslušali.« To leto pa so tisti, ki so ga ubogali, dobili vsega dosti, oni drugi, ki ga niso, pa zopet nič. In tako je kmete zmerom dražil in jih tako zbegal, da nikoli niso vedeli, kaj naj bi storili.

Enkrat so ga ujeli in ga vrgli v vrečo, da bi ga potopili. Ko ga vržejo v Krko in gledajo za njim, kako bo utonil, začujejo za seboj strašen smeh pa se ozro in vidijo škrata, ki jim z vrha suhega hrasta pomalja jezik in se jim smeje.

To je trajalo več let, dokler se soseda nista pogodila, da je hrast od obeh in da ga bosta skupaj posekala. Ko ni bilo drevesa, je pobegnil tudi škrat, od takrat ga ni bilo v tem kraju nikoli več videti. Prepri mu je moč dal, mir mu je moč vzel.

(Prirejeno po: Janez Trdina, Škrat. Iz roda v rod. Berilo za 6. razred osnovne šole, DZS, Ljubljana 1978.)

Slovar:

Bršlin – vas severozahodno od Novega mesta

Lastovče – staro ime za Cegelnico, vasico ob Krki, zahodno od Novega mesta

pojte – pojrite

pomaljati – večkrat pomoliti

N 1 7 1 1 0 9 3 1 0 5

5/16

1

I. DEL

Preberi besedilo 1 in reši naloge.

1. Kdo je avtor besedila? Ime in priimek avtorja napiši na črto.

(1 točka)

2. Kje je bilo objavljeno besedilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A V reviji Ciciban.
- B V reviji Pil.
- C V reviji Galeb.
- D V reviji Gea.

(1 točka)

3. Kdo si je nekoč sam pripravljal lepilo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Trgovci.
- B Umetniki.
- C Obrtniki.
- D Popotniki.

(1 točka)

1

4. Za pripravo lepila potrebujemo ponev in leseno žlico. Naštej še tri sestavine, iz katerih pripravimo lepilo. Odgovore napiši na črte.

(3 točke)

5. Ali so spodnje trditve glede na besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI, če ni pravilna, obkroži NE DRŽI.

V ponev damo dva kozarca moke in pet kozarcev vode.	DRŽI	NE DRŽI
Zmesi dodamo žlico tekočega mila.	DRŽI	NE DRŽI
Ohlajeno lepilo lahko uporabimo.	DRŽI	NE DRŽI

(3 točke)

6. Na črti izpiši iz besedila poved, iz katere izvemo, kaj lahko dodamo lepilu, da bo primerno za izdelovanje motivov.

(2 točki)

N 1 7 1 1 0 9 3 1 0 7

7. Avtorica predlaga več pripomočkov za oblikovanje motivov.
Dva pripomočka napiši na črti.

(2 točki)

8. Besedilo je sestavljeno iz več odstavkov in odstavki iz več povedi.

- a) Koliko odstavkov sestavlja besedilo? Odgovor napiši na črto.

- b) Koliko povedi je v tretjem odstavku? Odgovor napiši na črto.

(2 točki)

9. Kako si sledijo dogodki v besedilu? Pravilno zaporedje dogodkov označi s številkami od 1 do 4.

- Ponev odstavimo z ognja in dodamo žlico tekočega mila.
 V ponev damo kozarec moke in pet kozarcev vode.
 Pripravljeno lepilo pustimo, da se ohladi.
 Ponev postavimo na ogenj in mešamo, da zavre.

(3 točke)

1

10. Popravi dve pravopisni napaki in na črte napiši pravilno poved.

Osnovno slano testo pripravimo tako, da v posodi zamesimo dve skodelci moke dve skodelici fino mlete soli in skodelico vode.

(3 točke)

11. Poved postavi v prihodnji čas in jo napiši na črte.

Z mešanico lepila in barve s čopičem premažemo gladek papir, nato lahko z glavnikom narišemo motiv.

(2 točki)

12. K dani besedni zvezi na črto napiši protipomenko.

hrapav papir _____

(1 točka)

13. Iz povedi na črti izpiši zaimek in pridevnik.

Mogoče bo Jožeta prispevek spodbudil, da bo tudi on prebral to zanimivo knjigo.

Zaimek: _____

Pridevnik: _____

(2 točki)

OBRNI LIST.

1

14. V najmanj sedmih povedih na črte opiši postopek izdelave rojstnodnevne voščilnice. V opis izdelave moraš vključiti našteti material in pripomočke. V opis vključi še en material ali pripomoček po svoji izbiri.

MATERIAL IN PRIPOMOČKI:

- trši barvni papir
- kolaž papir
- lepilo
- posušeno cvetje
- barvni trakovi
- bleščice
- časopisni papir
- ravnilo

(4 točke)

N 1 7 1 1 0 9 3 1 1 1

II. DEL

Preberi besedilo 2 in reši naloge.

- Kdo je Janez Trdina? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
A Stranska književna oseba.
B Ilustrator.
C Avtor.
D Glavna književna oseba.

(1 točka)

- Kje je bilo objavljeno prebrano besedilo? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

- Kdo je glavni junak zgodbe? Odgovor napiši na črto.

(1 točka)

- Ali so navedene trditve glede na besedilo pravilne? Če je trditev pravilna, obkroži DRŽI. Če je trditev nepravilna, obkroži NE DRŽI.

Hrast je od starosti strohnel in se posušil.	DRŽI	NE DRŽI
Škrat je ljudem hudo nagajal.	DRŽI	NE DRŽI
Kmetje so pobirali cekine v žepe in malhe.	DRŽI	NE DRŽI
Kmetje so škrata rešili iz Krke.	DRŽI	NE DRŽI

(4 točke)

2

5. Obkroži črko pred dvema besedama, ki sta uporabljeni v 2. odstavku besedila.

- A Rešeto.
- B Bršljan.
- C Hosta.
- D Lastovice.
- E Malhe.

(2 točki)

6. Iz besedila na črti izpiši poved, iz katere izvemo, da so kmetje želeli škrata potopiti.

(1 točka)

7. a) Kaj je bil vzrok prepirov med sosedoma? Odgovor napiši na črto.

b) Kdaj so prepiri med sosedoma prenehalni? Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

N 1 7 1 1 0 9 3 1 1 3

13/16

2

8. Kako se je škrat obnašal do tistih, ki jim je želel nagajati? Izmed naštetih lastnosti izberi dve pravilni in ju napiši na črti.

prisrčno, nagajivo, ljubeznivo, hudobno, opravljivo

(2 točki)

9. Kako si sledijo dogodki v besedilu? Pravilno zaporedje dogodkov označi s številkami od 1 do 4.

- ___ Če so kmetje prišli k hrastu, jim je škrat kazal polno cekinov.
- ___ Ko so kmetje prišli domov, so iz žepov izvlekli najgrše gosenice in žuželke.
- ___ Od starosti se je hrast posušil in strohnel.
- ___ Soseda sta se pogodila glede hrasta.

(3 točke)

OBRNI LIST.

N 1 7 1 1 0 9 3 1 1 4

2

10. V najmanj sedmih povedih napiši na črte nadaljevanje in konec zgodbe o tem, kako so srečno živeli v vasi, potem ko je škrat pobegnil.

(3 točke)

Skupno število točk: 50

Prazna stran

Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.